

Smörjfett som uppfyller miljökraven i svensk standard

Smörjfett används för att minska slitage i många produkter med rörliga delar. Genom minskad friktion sparas också energi. Smörjfett är alltså en betydelsefull och nödvändig produkt i det moderna samhället. De flesta rörliga maskindelar och liknande måste smörjas regelbundet då smörjfett förbrukas efterhand eller förlorar sin funktion. Det är då givetvis angeläget att det smörjfett som förbrukats har så liten miljöpåverkan som möjligt. Det gäller särskilt smörjfett som kan komma i kontakt med mark och vatten.

Projekt "Ren smörja" i Göteborg upprättade 1998, med stöd av Miljöteknikdelegationen, hälso- och miljökrav för smörjfett. Bl.a. dessa krav ligger till grund för den svenska standarden "Smörjfett - Krav och provningsmetoder SS 15 54 70" som efter internationella remissynpunkter utkommit i sin första utgåva. I ett internationellt perspektiv är miljökraven stränga och innebär att smörjfett bl a skall vara biologiskt nedbrytbart samt ge minimerad vattentoxicitet. Kraven innebär också en kontroll av bl.a. allergiframkallande ämnen med särskilt hälso- och miljöfarliga egenskaper (CMR, PBT) och andelen förnybara råvaror i produkten.

Beroende bl a på andelen förnybara råvaror uppfyller produkterna en av tre klasser, där miljöklass A innebär att mer än 65 % av produkten innehåller förnybara råvaror och klass B innebär ett innehåll av mer än 45 % förnybara råvaror. Klass C innebär att inget krav ställs på andel förnybara råvaror.

Expertis vid SP granskar produkter med avseende på de hälso- och miljökrav som anges i standardens avsnitt 4.2. För närvarande har endast produkter i miljöklass B granskats. Följande produkter uppfyller kraven för miljöklass B:

Januari 2010	
Förändringar som tillkommit efter föregående lista är markerade med FETSTIL .	
PRODUKT / PRODUCT	LEVERANTÖR / SUPPLIER
Agrol Universalfett EP-2 Bio	Agro Oil AB
Agrol Centralsmörjfett EP-00 Bio	Agro Oil AB
Binol Rail 510	Binol AB
Cargo Bio Natur 2	Cargo Oil AB
Cargo Bio Natur 0	Cargo Oil AB
Cargo Bio Rail	Cargo Oil AB
TRAMLUB RSM 000	Fuchs Lubritech
Neste Multigrease Bio EP 2	Neste Oil AB
Neste Multigrease Bio EP 0	Neste Oil AB
Midland Bioplex	Midland AB
Q8 Renoir	OK-Q8 AB
Whitmore BioRail	Ramby Oljor & Verktyg AB
LGGB 2	SKF Maintenance Products
Shell Retinax Grease CSB 00	Svenska Shell AB
UniWay Bio Lix 62	Statoil Lubricants

GreaseWay Bio Lix 400	Statoil Lubricants
Envirosys Bio Summer	S.T.L. Lubricants Inc.
Envirosys Bio Winter	S.T.L. Lubricants Inc.

De produkter som finns på listan har olika användningsområden som t ex universalsmörjning, rälssmörjning, smörjning av tunga skogsmaskiner samt centrala smörjsystem för lastbilar och bussar.

Granskningen omfattar ej de tekniska kraven i standarden. Information om smörjfetternas tekniska egenskaper m.m. lämnas av leverantörer eller tillverkare. När det gäller produkternas funktion är det viktigt att den tekniska lämpligheten beaktas för den aktuella användningen.

Listan har upprättats genom att tillämpa standarden enligt den granskningspraxis som etablerats av projektet "Ren Smörja" i Göteborg. Genom en överenskommelse med Göteborgsregionens kommunalförbund ersätter SPs lista de parallella listor som tidigare utgivits av "Ren Smörja" respektive Miljöteknikdelegationen. Listan som endast publiceras på Internet är skyddad av upphovsrätten, vilket innebär att den inte får publiceras i sin helhet eller som utdrag utan angivande av källa, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. De som inte har tillgång till Internet kan beställa listan från leverantörerna eller från Siv Hansson, tel 010-516 52 67.

Sidan uppdateras löpande och som mest varje kalendermånad.

Denna webbsida kan enklast nås på: www.sp.se/km/grease